

GÜNCEL KONULARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

1. Ağız diş sağlığı hizmeti verilen muayenehane ve kliniklerde ağız diş sağlığı teknikerliği sertifikası olmayan personelin dişhekimî yardımcısı olarak çalışamayacağına dair 6331 sayılı kanunun ilgili hükmünün iptal edilmesi

2011 yılında çıkartılan dişhekimliğinde uzmanlıkları düzenleyen ve bir kısım yan tıbbi meslekleri tanımlayan 6225 kanunun yürürlüğünü Anayasa Mahkemesi, Anayasaya aykırı bulmayarak iptal etmemiştir. Dişhekimî yanında çalışanların niteliğine ilişkin yeni durumun geçiş hükmünün daha uzun tutulması gerektiği, çalışanların eğitim durumunun tanımlanmasında daha esnek olunması gerektiğine ilişkin olarak başta bizzat Sağlık Bakanı olmak üzere Tedavi Hizmetleri Genel Müdürü ile birden fazla görüşülmüştür. Odalarımızdan ülke genelinde dişhekimî yardımcılarının eğitim durumları ve sayıları istenilerek mevcut sayısal verilerin ihtiyacımızı karşılayamayacağı, lise mezunları ile başlatılan sertifikalandırılma işleminin çalışanların ilköğretim düzeyinde olması talebimiz iletilmiştir. Ayrıca konu hakkında hazırlanan kanun teklifi tasarıları dişhekimî milletvekillerine iletilerek kanun değişikliği istenilmiştir. Ancak tüm girişimlerimize olumlu bir yanıt alınamamıştır.

Bakanlık ADSM’de de aynı yetersizliğin var olduğu düşünüldüğünden çalışanların sayılarının istenildiği 18.07.2013 ve 17.09.2013 tarihli yazılarımıza henüz yanıt alınamamıştır.

2 yıllık yüksek okul mezunu Ağız Diş Sağlığı Teknikeri ve sertifikalandırılmış lise mezunu sayılarının serbest çalışan dişhekimî sayısına göre yetersiz olduğu yolundaki savımız yeni bir çalışmayla Bakanlık nezdindeki görüşmelerde dile getirilecektir.

2. Polikliniklerde çalışan dişhekimlerinin statülerinin "mutlaka ortak olma noktasındaki" görüşler

Polikliniklerin muayenehaneler bütünü olması sebebiyle her çalışanın da muayenehanesini polikliniğe katması olarak tanımlayabileceğimiz bir yaklaşımla; çalışanların da mutlaka ortak olması gerektiği yaklaşımı çeşitli zamanlarda muhtelif yerlerde resmi ağzlarca ileri sürülebilmektedir.

Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik’te özel hastane dışında hizmet sunum birimleri tanımlanmış ancak buralarda çalışacakların istihdam yöntemine ilişkin bir hükme yer verilmemiştir. İkinci görevi ilişkin olarak 3224 sayılı Kanun’un 42. Maddesine atıfla yetinilmiştir. Başka mevzuatta da polikliniklerde çalışan dişhekimlerinin ortak olmalarını zorunlu kılan bir kural yoktur. Söz konusu yorum şekli aslında Sağlık Bakanlığı’nın sağlık hizmet sunumundaki işletme anlayışına aykırıdır.

Özetle, dişhekiminin ADS polikliniğinde çalışabilmesi için ortağı olmasını zorunlu kılan bir düzenleme olmadığı gibi tabiilerle ilgili düzenlemede daha açık bir şekilde polikliniklerde "çalışan" olabilecekleri ifade edilmiş olmakla aksi yorum eşitlik ilkesine de aykırı olacaktır.

Bu bakımdan Bakanlığın her nerede bu yönde yorum ve uygulaması olursa; yargıya taşıyarak iptal ettirmek hususunda TDB olarak destek verilecektir.

3. Dişhekimii adıyla açılan polikliniklerin, hukuki dayanak oluşturularak açılışına izin verilmemesi konusu

Kişinin isminin poliklinik ismi olarak kullanılmasının önlenmesine izin veren bir kural düzenleme bulunmamaktadır. Bunu Tabela Standartlarında düzenleme yaparak sağlamak mümkün ancak söz konusu düzenlemenin hukuki savunusuna destek olacak kamu yararına ve hizmetin gereklerine ilişkin savların oluşturulması gerekmektedir.

Kişisel olarak böyle bir düzenleme ile korunmak istenen dişhekiminin şubeler yoluyla tabeladaki isim bilinirliğinin sağlaması suretiyle reklamının yapılmaması hususunun tek başına yeterli bir gerekçe olmadığı hukukçularımız tarafından düşünülmektedir.

4. Taşeronla dişhekimii çalıştırılması girişimleri

Sağlık hizmetlerinde taşeronlaşma ilk olarak Denizli’de bir hastanenin tıbbi bir hizmete ilişkin hizmet alım ilanı ile başlamıştır. Açılan dava ile Danıştay derhal bu işlemi durdurmuş, sonra da iptal etmiştir. Sağlık Bakanlığı ise hizmet alımı yoluyla kamu sağlık hizmeti sunulmasını sağlayabilecek düzenlemelerini yasal altyapıyı da hazırlayarak sürekli olarak yapmaktadır.

Yasal düzenlemesine ilişkin Anayasaya aykırılık; ne yazık ki özelleştirme ile ilgili bir Anayasa kuralına atıf yapan hukuki yönü oldukça zayıf bir kararla Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Sağlık hizmetinin taşeronlaştırılması sürecinde yargısal kararlar başlangıçta bunu durduran nitelikte iken ne yazık ki son dönemlerde davaların reddedildiği örnekleri de bilinmektedir.

Sağlık hizmetlerinde taşeronlaşma, diğer bütün taşeronlaşmalar gibi, hizmetin niteliğine ilişkin önemli bir tartışmanın yanı sıra çalışanların özlük haklarının kısıtlanmasını da kesinlikle beraberinde getirmektedir.

ADSM’lerin dişhekimliği hizmet sunum özgünlüğüne aykırılığına ilişkin savların ötesinde ADSM’lerin bir de taşerondan aldığı hizmeti sunmasının yaratacağı tahribatın onarılması ancak onlarca yılda belki mümkün olabilecektir. Bu bakımdan, dişhekimliği mesleğinin önündeki en ciddi sorunlardan biri olduğundan TDB tarafından yapılan girişimler sonucu 06.11.2013 tarihinde Kütahya ADSM’de yapılması gereken ihale iptal edilmiştir.

Ayrıca sağlık meslek birliklerinin konuya ilişkin Birliğimize verdiği desteği önemseyerek, birlikte hareketin güzel bir örneğini oluşturduğunu düşünmekteyiz.

5. Sağlık Net 2 Sistemine veri gönderme

KHK’nın iptal edilmesinden sonra aynı metinlerin bu sefer Torba Yasa içinde çıkartılmasıyla Bakanlık yasal altyapıyı oluşturduğunu düşünmektedir. Ancak hukukçular bu görüşte değildir. Meselenin önemi ve özgünlüğü sebebiyle çıkartılacak yasanın kişisel verilerin elde edip paylaşılmasını değil, asıl olarak korunmasını sağlayacak araçları/imkanları düzenlemiş olması gereklidir.

Aslında Sağlık Bakanlığı'nın da bu konuda atacağı adımlarda çok net olmadığı anlaşılmaktadır. Verdikleri zamanların hepsi geçmesine karşın ciddi bir çaba içinde olmamışlardır. Yönetmelik çıkmadığı gibi ara ara ve lokal olarak kimi yerlerde atakta olmalarına karşılık Tam Gün uygulamasında olduğu gibi kontrol ve denetim yapamamaktadır.

Eksikleri bulunmasına karşın nispeten iyi bir düzenleme olan Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun'un çıkartılacağı, Paket açıklamasında Başbakan tarafından ifade edilmiştir.

Sağlık Meslek Birliklerinin ana bileşenleri olarak başı çektiği ve alan dışı profesyonellerin de katıldığı birçok toplantılarda; veri toplanması, veri iletimi, veri korunması, verilerin ekonomik değeri gibi pek çok alanın ilgili uzmanları tarafından tartışılıp, kamuoyunun ve Hükümetin ciddi anlamda dikkatlerinin çekildiğini düşünmekteyiz.

6. 6331 sayılı İş Güvenliği Kanunu

Bilindiği gibi muayenehanelerde işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı ile anlaşma zorunluluğu 01.01.2014 tarihinde başlayacaktır.

İşyeri hekiminin çalışma süresinin asgari işçi başına ayda 6 dakika, iş güvenliği uzmanının asgari işçi başına ayda 8 dakika olduğu diğer önlemlere ilişkin olarak çeşitli zamanlarda TDB tarafında bilgilendirmeler yapılmıştır. Yapılmaya da devam edecektir.

Ayrıca 10'dan az çalışanı olan işyerlerinin çalışanların sağlık ve güvenliği için yapılacak bu işlere devlet katkısına ilişkin yönetmelik hazırlığının olduğu bilinmektedir. (<http://www.csqb.gov.tr/csqbPortal/ShowProperty/WLP%20Repository/isggm/dosyalar/isgdestek>)

Buna ilişkin Çalışma Bakanlığı birimleriyle (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü) hukukçularımız görüşmüş, Yönetmeliğin çıkmasıyla muayenehane gibi küçük birimlerdeki işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı hizmet maliyetinin dişhekimine yükünün azalabileceği bilgisi alınmıştır.

7. Tutuklu ya da hükümlü hastalardan gelen, "kelepçeli muayene edildikleri ve hasta hekim mahremiyeti kurallarının ihlal edildiğine" ilişkin şikayetler

Birliğimize gelen şikayetler üzerine Sağlık Bakanlığı'na bağlı tedavi kurumlarında tutukluların muayene ve tedavileri sırasında kelepçelerin çıkarılmadığı, hastaların ve çalışanların doğabilecek mağduriyetlerinin önüne geçilmesi bakımından kısaca "İstanbul Protokolü" olarak anılan Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiş "İşkence ve Diğer Zalimane İnsanlık Dışı Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu" nda belirtildiği şekilde işlem yapılması ve bu yönde düzenleme yapılması 11.01.2013 tarihli yazımızla istenilmiştir.

Bakanlıktan alınan 15.02.2013 tarihli cevabi yazıda; Sağlık, Adalet ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan üçlü protokol ile değinilen konu üzerinde protokole uygun fiziki çalışmaların ve diğer işlemlerin tesis edildiği belirtilmiştir.

8. Kamu Sağlık Kurumu ya da Devlet ya da Vakıf Üniversiteleri bünyesindeki Klinik ve Hastanelerin tanıtım ve halkı bilgilendirme sınırlarını aşan reklam niteliğindeki görselleri

Kamunun kamu niteliğini yitirip rekabet içinde hasta yönlendirmesinde bulunan ve bundan da çalışanlarına pay veren yapılara dönüşmesiyle reklam yapmasının eş zamanlı olması, reklamların amacını da ortaya koymaktadır. Öyleyse reklamı yapan kim olursa olsun Odalarımız gerekli soruşturmaları yaparak mevzuatın gereklerini yerine getirmelidir.

Ayrıca Odalarımızca doğrudan ya da Birliğimize gönderecekleri doküman asılları ile Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü'ne başvurulmalıdır.

9. Yeni fakültelerin önünün açılması önlenmesi

Dişhekimliği Fakültelerinin alt yapı, öğretim üyesi ve akademisyen sorunu çözülmeden hızla artışının durdurulması ve fakültelerin performans kıskacından kurtarılarak, gerçek görevi olan bilimsel araştırma ve eğitim çalışmalarına yönlendirilmesi konusunda Yüksek Öğretim Kurumu, siyasi partiler ve özellikle Hükümet nezdinde girişimlere devam edilmesi çalışmalarına hız verilecektir.

10. Kamuda çalışanlara odaya kayıt zorunluluğu getirilmesi

Anayasa'nın 135. Maddesi bu şekilde bir düzenleme yapılmasını önlemektedir. Bu konuda Anayasa değişikliği gereklidir.

11. Sahtecilerin donanım ve teçhizatına el konmasının tartışılması

Bilindiği gibi 1219 sayılı Yasa'nın 41. Maddesinde 2008 yılında yapılan değişiklikle aletlere el konulmasına ilişkin düzenleme kaldırılmıştır. Bu, o tarihlerde gelen Ceza Muhakemesi Kanunundaki (CMK) el koyma/müsadere kuralına uyum adına yapılmıştı. Eski düzenlemede kime ait olursa olsun el konulur denilmekte iken yeni gelen CMK hükmüne göre ancak kişiye ait ise ya da suçun işlenmesinde kullanılmış ise el konulabilir diye 1219 sayılı yasanın ilgili hükmü kaldırılmıştır.

Hatırlanacağı üzere o tarihlerde ceza miktarını da alt sınırı 1 yıl olacak şekilde değiştirilecekti, TDB ve Odaların birlikte kararlı duruşu ile bu teşebbüs engellenmişti.

Ancak bu aletlere her koşulda el konulması hükmü kaldırılmıştı. Suçta kullanılmış ise ve suçun işleyene ait ise aletlere el konulması/müsaderesi yine mümkün bulunmaktadır.

11. TAEK Lisanslama Ücretleri

TAEK Lisanslama ücretlerinin 250 TL den 1000 TL ye çıkarılmasına ilişkin olarak itirazımız idari olarak yetkililere iletilmiş, düzelme olmayınca İstanbul'dan bir meslektaşımız adına dava açılmıştır. Meslektaşımızın konuya ilişkin talebini süresi içerisinde Birliğimize iletmemesi nedeniyle dava süresi içerisinde itiraz edilmediği gerekçesiyle kaybedilmiştir. Ancak dava bir üst mahkemeye taşınmıştır.